

Koronarokote – usein kysytyjä kysymyksiä

Jos et löydä vastausta kysymykseesi, ole yhteydessä Tehyn [asiointipalvelun kautta](#).

Päivitetty 12.4.2021

Terveystieteiden ammattihenkilön kannattaa hankkia Suomen terveysviranomaisen suosittelemat ja kansallisen rokotusohjelman mukaiset rokotukset. Kyse on työturvallisuudesta. Rokotukset ehkäisevät ennalta tautien leviämistä ja edistävät ammattihenkilön oman terveyden lisäksi myös potilasturvallisuutta. Tehy edellyttää, että Suomessa käytössä olevat ja käyttöön otettavat rokotteet ovat asianmukaisesti testattu ja turvallisiksi todettu.

Lue rokotteita koskevasta ajankohtaisesta ohjeistuksesta [THL:n sivuilta](#).

Voiko työnantaja velvoittaa minua ottamaan koronarokotteen?

Rokotuksen ottaminen on vapaaehtoista – ei pakko, sillä jokaisella on oikeus henkilökohtaiseen vapauteen ja koskemattomuuteen. Koronarokote on kaikille, myös sosiaali-, terveys- ja kasvatusalojen ammattilaisille, vapaaehtoinen ja maksuton.

Voiko työnantaja painostaa ottamaan koronarokotteen? Entä voiko työnantaja antaa varoituksen tai irtisanoa työsuhteeni, jos en ota koronarokotusta?

Koronarokotteesta on oma erillinen Valtioneuvoston asetus, jonka mukaan se on vapaaehtoinen. Koronarokotteeseen ei liity minkäänlaista työnantajan seurantavelvollisuutta rokotuskattavuudesta. Mikäli työnantaja käyttäisi painostustoimia tai uhkasi irtisanomisella ottamattomaan rokotteeseen liittyen, on otettava yhteyttä tehläiseen luottamusmieheen, jonka kanssa asiaan puututaan välittömästi.

Mikäli työnantaja rokottamattomuuden vuoksi irtisanoisi työsuhteen, irtisanomisen lainmukaisuus arvioidaan tapauskohtaisesti Tehyn edunvalvonnassa. Lainvastainen irtisanominen voidaan riitauttaa Tehyn [oikeuspalveluiden](#) kautta. Mikäli oikeusapu myönnetään, on oikeudenkäynti jäsenelle maksuton.

Kuka rokotuksen saa antaa?

Rokotusasetuksen mukaan rokotteen saa pistoksena antaa vain lääkäri. Lääkärin valvonnassa rokotteen saa antaa asianmukaisen koulutuksen saanut muu terveydenhuollon ammattihenkilö, esimerkiksi terveydenhoitaja, kättilö, sairaanhoitaja tai sairaanhoitajana laillistettu ensihoitaja.

Rokottaja tarvitsee työnantajalta kirjallisen rokotusluvan lääkelupiinsa. Jos rokottajalla ei ole kirjallista lupaa rokottamiseen, työnantaja toimii vastoin [Valviran linjausta](#). LINKKI PÄIVITETTY 5.3.2021

Jotta ammattihenkilölle voidaan antaa kirjallinen rokottamislupa, hänen teoreettinen ja käytännön osaaminen rokottamisessa tulisi työnantajan toimesta arvioida. Työnantaja määrittelee lääkehoitosuunnitelmassa lääkehoidon vaativuuteen ja työtehtäviin perustuen tarvittavan osaamisen ja osaamisen varmistamisen menetelmät. Rokotusosaaminen varmistetaan yksikön lääkehoitosuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Työntekijä ei voi kieltäytyä työajalla tapahtuvasta, työnantajan edellyttämästä lääkehoidon osaamisen varmistamisesta (5.3.2021). [THL](#)

THL:n mukaan on tärkeää, että rokottamisen perusasiat on kertaalleen opiskeltu kunnolla. Tähän tarkoitukseen on luotu verkkopohjainen Valtakunnallinen rokotusosaamisen perusteet -opintojakso.

Rokottajalla on oikeus saada täydennyskoulutusta, mikäli kokee rokottamiseen liittyvän osaamisensa puutteelliseksi. Osaamisvajeesta pitää ilmoittaa esimiehelle, jonka on reagoitava asiaan.

Työnantaja on viime kädessä vastuussa siitä, että rokottajalla on omaa tehtävänsä vastaava riittävä ja ajantasainen ammattitaito. Ammattihenkilö vastaa siitä, mitä tekee ja mitä jättää tekemättä.

Kuka vastaa henkilöstön rokottamisesta?

Suomessa kunnat vastaavat rokotusten antamisesta omalla alueellaan. Kunnat tekevät rokotusten järjestämisessä yhteistyötä oman sairaanhoitopiirinsä ja erikoisvastuualueen (ERVA) kanssa.

Valtioneuvoston COVID-19 rokotuksia koskevan asetuksen mukaan:

Kunnan on järjestettävä tartuntatautilain (1227/2016) 45 §:n mukaisesti yleiset vapaaehtoiset rokotukset, joiden tarkoituksena on suojata covid-19-taudilta. Valtio huolehtii rokotuksista tartuntatautilain 10 §:ssä tarkoitetuissa valtion laitoksissa.

Työterveyshuoltolaissa (1383/2001) tarkoitettulla työterveyshuollolla on oikeus osallistua rokotusten toimeenpanoon tartuntatautilain 49 §:n mukaisesti. Julkisen terveydenhuollon toimintayksiköiden ja sosiaalihuollon toimintayksiköiden on järjestettävä rokotus potilailleen ja asiakkailleen sekä näitä hoitavalle tai huoltavalle henkilökunnalle.

Tehyn näkemyksen mukaan työterveyshuolto tulee kytkeä kiinteäksi osaksi soteka-alojen henkilöstön rokotuksia. Peruste nousee työterveyslaista, jonka mukaan työterveyshuollon tehtävä on työstä ja työoloista aiheutuvien terveysvaarojen ja haittojen ennaltaehkäisy. Soteka-aloilla biologiset altisteet (bakteerit ja virukset) ja niitä vastaan suojautuminen rokotteilla ja suojaimilla on työterveys- ja työturvallisuuskysymys.

Lisätietoa:

- [Covid19- rokotusasetus](#)
- [Työterveyslaki](#)

- [Työturvallisuuslaki](#)

Työpaikallani on kerätty listoja koronarokotteesta kiinnostuneista. Saako näin tehdä?

Koska koronarokotetta on rokotusten alkuvaiheessa saatavilla rajoitetusti ja valmiiksi saatetun rokotteen käyttöaika on lyhyt, rokotuksista kiinnostuneita saatetaan kysellä etukäteen rokotemenekin varmistamiseksi. Toimintamallin tarkoituksena on estää rokotehävikkiä.

Se, että varataanko sinulle koronarokotus, ei ole Tehyn näkemyksen mukaan vielä terveystieto. Kun rokotteiden saatavuus paranee, tällaisista etukäteiskyselyistä voidaan luopua.

Koronarokotteesta on oma erillinen Valtioneuvoston asetus, jonka mukaan se on vapaaehtoinen. Koronarokote ei sisälly tartuntatautilain 48 pykälän rokotteisiin (kuten esimerkiksi influenssarokote). Työnantajalla ei siis ole velvoitetta arvioida rokotesuojan kattavuutta työpaikoilla Covid19 -rokotteen osalta. Otetuista koronarokotteista ei siis tarvitse työpaikkatasolla kerätä tietoa tai pitää minkäänlaista listaa.

Työnantajalta voidaan vaatia tarkkuutta henkilötietojen käsittelyyn ja selvitystä siitä mihin se kerää tietoja, mihin tietoa tullaan käyttämään ja miten ja milloin kerätty tieto hävitetään.

[Lisätietoja](#)

Tarvitseeko työnantajalle esittää todistus otetusta koronarokotteesta tai ilmoittaa otettu rokote työnantajan hr-tietojärjestelmään?

Ei tarvitse. Rokote on vapaaehtoinen. Koronarokote ei kuulu tartuntatautilain 48§ mukaisiin rokotuksiin, joiden osalta työnantajalla on velvollisuus seurata rokotuskattavuutta.

Työntekijä ei ole velvollinen kertomaan, onko hänet rokotettu eikä hänen tarvitse toimittaa koronarokotteesta saatua rokotustodistusta työnantajalle. Terveystiedot ovat arkaluonteisia henkilötietoja, joiden käsittely on laissa säädetty, ja ne kuuluvat yksityisyydensuojan ydinalueeseen. Rokottavalla taholla ei myöskään ole oikeutta luovuttaa rokotustietoja työnantajalle ilman työntekijän lupaa.

Rokotusten tilastoinnissa on ollut rokotuspaikalla ongelmia. Miten toimitaan?

Covid 19- rokotteista annetun rokotusasetuksen mukaan: Annetut rokotukset on merkittävä sähköiseen potilastietojärjestelmään. Potilastietojärjestelmään merkitään potilaan tunnistetietojen lisäksi rokotuspäivämäärä, rokotteen nimi, eränumero, pistoskohta, rokotustapa ja rokottaja. Tiedot on välitettävä ajantasaisesti Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämään valtakunnalliseen rokotusrekisteriin. Rokotetulle on tarvittaessa annettava todistus annetusta rokotuksesta.

Rokotusten alkuvaiheessa on paikoitellen esiintynyt tietoteknisiä haasteita, joiden johdosta kirjaamisessa on jouduttu turvautumaan soveltaviin toimintatapoihin. Rokottavan tahon tulee ensitilassa saada raportointi- ja tilastointijärjestelmänsä kuntoon, jotta pandemian taltuttamiseen annettuja rokotteita voidaan reaaliaikaisesti seurata.

Mikäli ongelmat jatkuvat, asiasta on syytä tehdä ilmoitus AVI:lle.

Milloin on minun vuoroni saada rokote?

THL:n alainen kansallinen rokotusasiantuntijaryhmä KRAR on antanut rokotusjärjestyssuosituksen lääketieteellisen riskinarvion perusteella. Ohjeistusta tarkennetaan, kun lisätietoa saadaan uusista myyntiluvallisista rokotteista, rokottamisesta ja rokotteiden kautta saavutettavasta immuniteetista. Katso ajantasainen ohjeistus rokotusjärjestyksestä aina THL:n omilta sivuilta ja noudata paikallisia ohjeistuksia rokottamiseen liittyen.

Ensimmäiseksi koronarokotetta tarjotaan koronapotilaita hoitavalle terveydenhuollon henkilöstölle sekä ympärivuorokautisen hoivan henkilöstölle ja asukkaille alla olevassa järjestyksessä (*tieto poimittu THL:n sivuilta 12.4.2021*)

THL suosittelee, että rokotusten järjestäjät tarjoavat koronarokotteita eri ryhmille seuraavassa järjestyksessä:

1. Koronapotilaita hoitava terveydenhuollon henkilöstö sekä ympärivuorokautisen hoivan henkilöstö ja asukkaat

1.1. Teho-osastojen henkilökunta

1.2. Todettuja tai epäiltyjä covid-19-potilaita hoitavien vuodeosastojen ja päivystysosastojen sekä ensihoidon henkilökunta

1.3. Todettuja tai epäiltyjä covid-19-potilaita hoitavien infektiovastaanottojen henkilökunta, koronanäytteenottojen henkilökunta ja koronavirusdiagnostiikkaa tekevä laboratoriohenkilökunta

1.4. Iäkkäiden sosiaalihuollon asumispalvelujen ja laitoshoidon tehostetun palvelun toimintayksikköjen eli ympärivuorokautisen hoivan asukkaat ja henkilökunta (ryhmiä 1.3 ja 1.4. voidaan rokottaa samaan aikaan)

1.5. Kriittinen sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstö rajatusti, esimerkiksi elinsiirtoyksikköjen henkilökunta

Edellä mainittujen ryhmien kokonaismäärä on runsaat 100 000 ihmistä. Kohdan 1.4. eli ympärivuorokautista hoivaa tarjoavien yksiköiden rokotuksissa ensisijalla ovat vanhukset itse.

Kotihoidon (kotipalvelu ja kotisairaanhoido) työntekijöitä ei rokoteta vielä tässä vaiheessa.

Suurin osa ryhmiin 1.1.-1.3. kuuluvista ensilinjan terveydenhuollon ammattilaisista ja ympärivuorokautisen hoivan piirissä olevista iäkkäistä on jo rokotettu.

Kohdan 1.5. kriittisellä henkilöstöllä tarkoitetaan niitä sairaaloiden työntekijöitä, joiden sairauspoissaolo vaarantaisi jonkin sairaalan välttämättömän toiminnon ja joita ei voi helposti korvata sijaisilla. Sairaalan johto arvioi, keitä tähän ryhmään kuuluu.

THL on todennut 19.2.2021, että 2.2 ryhmään kuuluvan henkilökunnan rokottamisen jatkaminen on tässä tilanteessa valtioneuvoston asetuksen vastaista ja uusien sosiaali- ja terveydenhuollon henkilökuntaan kuuluvien ryhmien rokottaminen on keskeytettävä, kunnes rokotteiden saatavuus merkittävästi kohenee.

Rokotteet tulee nyt kohdistaa ikääntyneille ja riskiryhmiin kuuluville.

Rokotusjärjestyksen kohtaan 2.2. palataan, kun tiedetään, milloin sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön rokotuksia voidaan jatkaa rokotteiden saatavuuden parantuessa. Myös rokotusjärjestyksessä seuraavia ryhmiä tarkennetaan myöhemmin.

Katso tarkemmat tiedot ja ajantasainen ohjeistus AINA [THL:n omilta sivuilta](#).

Miten toimitaan, jos rokotteesta tulee haittavaikutuksia?

Kaikilla rokotteilla voi olla haittavaikutuksia. Niitä kuitenkin esiintyy vain pienellä osalla rokotetuista. Tavallisimpia rokotuksen jälkeen ilmeneviä oireita ovat:

- ohimenevät pistosraajan paikalliset oireet, kuten kuumotus, punoitus, turvotus ja kipu
- lievät yleisoireet, kuten huonovointisuus, ärtyneisyys, väsymys
- kuume.

Vakavat haittavaikutukset, kuten voimakas allerginen reaktio, ovat hyvin harvinaisia.

Terveydenhuollon ammattihenkilöillä on salassapitosäädösten estämättä oikeus ilmoittaa toteamastaan tai epäilemästään rokotteen tai rokotuksen haittavaikutuksesta Fimealle (tartuntatautilaki 1227/2016). Fimea ylläpitää valtakunnallista lääkkeiden haittavaikutusrekisteriä, johon myös rokotteiden ja rokotusten haittavaikutuksia koskevat ilmoitukset tallennetaan.

- [Haittavaikutukset rokotuksista](#)
- [Rokotuksen haittavaikutuksesta ilmoittaminen](#)
- [Valtio takaa koronavirusrokotteiden vakuuttamisen](#)

Voiko työsuhteessa oleva sairaanhoitaja kieltäytyä koronarokotteiden antamisesta?

Työntekijä on velvollinen noudattamaan työnantajan työtä koskevia määräyksiä, jos määräykset eivät ole selvästi lain tai hyvän tavan vastaisia. Sairaanhoitaja ei siis voi kieltäytyä antamasta koronarokotetta, jos työnantaja hänet määrää rokotuksia antamaan. Terveystieteiden ammattihenkilö on kuitenkin velvollinen varmistautumaan omasta osaamisestaan ja pyytämään tarvittaessa täydennyskoulutusta rokottamiseen, jos kokee rokottamiseen liittyvän osaamisensa puutteelliseksi. Rokottajalla pitää olla kirjallinen rokotuslupa.

Saako opiskelija rokottaa?

Opiskelija voi rokottaa, jos hänellä on riittävä osaaminen rokotuksista, eli hän on opinnoissaan suorittanut rokotusosaamisen kokonaisuuden, hänet työpaikkakoulutetaan antamaan koronarokotteita, hän suorittaa työyksikössä vaadittavat tarvittavat lisäopinnot (jos sellaisia vaaditaan), antaa näytöt osaamisestaan ja saa kirjallisen lääkeluvan antaa rokotteita ja oikeudet potilastietojärjestelmiin, jotta hän voi kirjata niitä. Ammattihenkilön sijaisena opiskelija voi toimia suoritettuaan 2/3 opinnoistaan. Opiskelija toimii aina johdon ja valvonnan alaisena. [Lisätietoja](#).

Eikö kysymyksesi löytynyt listalta? Lähetä kysymyksesi Tehyn [asiointipalvelun kautta](#)

Lisätietoa: www.tehy.fi/korona